

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 2816/2019
17.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибашевић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца – противтуженог АА из ... (у даљем тексту: тужиоца), чији је пуномоћник Никола Динић, адвокат из ..., против тужене – противтужиле ББ из ... (у даљем тексту: тужена), чији је пуномоћник Светлана Ђорђевић, адвокат из ..., ради издржавања детета по тужби и противтужби, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 49/19 од 14.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 17.10.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија тужене, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 49/19 од 14.02.2019. године у ставовима другом и трећем изреке, пресуда Основног суда у Краљеву, Судске јединице у Врњачкој Бањи П2 179/18 од 14.05.2018. године у ставу првом изреке и допунска пресуда Основног суда у Краљеву, Судске јединице у Врњачкој Бањи П2 179/18 од 07.12.2018. године тако што се пресуђује:

„ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац - противтужени АА из ... да на име свог дела доприноса за издржавање малолетног детета ВВ плаћа месечно износ од 15.000,00 динара почев од 01.09.2016. године па убудуће док за то постоје законски разлози, сваког 01. до 10. у месецу за текући месец, уплатом на текући рачун мајке ББ бр. ... код банке „ГГ“, под претњом извршења.

У преосталом делу **ОДБИЈА СЕ** као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 49/19 од 14.02.2019. године – става првог изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву, Судска јединица у Врњачкој Бањи П2 179/18 од 14.05.2018. године, ставом првим изреке обавезан је тужилац да на име свог дела доприноса за издржавање малолетног детета ВВ плаћа месечно износ од 15.000,00 динара, почев од 01.12.2017. године па убудуће док за то постоје законски разлози, сваког 01. до 10. у месецу за текући месец, уплатом на текући рачун мајке ББ број ... код Банке ГГ, под претњом извршења. Ставом другим изреке одбијен је преостали део противтужбеног захтева преко досуђеног износа, за износ од још 15.000,00 динара који је тужена тражила на име тужиоцевог

доприноса за издржавање малолетног детета ВВ. Ставом трећим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Допунском пресудом Основног суда у Краљеву, Судска јединица у Врњачкој Бањи П2 179/18 од 07.12.2018. године, одбијен је противужбени захтев тужене ББ из ... којим је тражила да се тужилац АА из ... обавезе да доприноси издржавању малолетног детета и за период од 01.09.2016. године па до 01.12.2017. године.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 49/19 од 14.02.2019. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Краљеву, Судске јединице у Врњачкој Бањи П2 179/18 од 14.05.2018. године у ставу другом изреке (одбијајући део). Ставом другим изреке преиначена је пресуда Основног суда у Краљеву, Судске јединице у Врњачкој Бањи П2 179/18 од 14.05.2018. године у ставу првом изреке тако да гласи: „Обавезује се тужилац да на име свог дела доприноса за издржавање малолетног детета ВВ плаћа месечно износ од 13.000,00 динара почев од 01.12.2017. године па убудуће док за то постоје законски разлози, сваког 01. до 10. у месецу за текући месец, уплатом на текући рачун мајке ББ број ... код Банке „ГГ“ под претњом извршења, док је одбијен тужбени захтев тужене за износ од још 2.000,00 динара месечно. Ставом трећим изреке преиначена је допунска пресуда Основног суда у Краљеву, Судске јединице у Врњачкој Бањи П2 179/18 од 07.12.2018. године тако да гласи: „Обавезује се тужилац да на име свог дела доприноса за издржавање малолетног детета ВВ плаћа месечно износ од 13.000,00 динара и за период од 01.09.2016. године па до 01.12.2017. године, сваког 01. до 10. у месецу за текући месец, с тим што ће доспеле а неисплаћене износе уплатити на текући рачун мајке ББ број ... код Банке „ГГ“, у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом извршења. Ставом четвртим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију побијајући је у ставовима првом, другом и у делу става трећег изреке који се односи на висину издржавања (без оспоравања периода издржавања), због погрешне примене материјалног права.

Испитујући другостепену пресуду у побијаном делу, у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2 тачка 1. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18) и члана 208. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/2005, 72/2011 и 6/2015), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак ...2006. године у У том браку је рођено заједничко дете странака, малолетна ВВ дана ...2006. године. Брачни односи супружника нису били складни од момента заснивања брачне заједнице и странке фактички не живе заједно још од 2007. године када је тужена са малолетним дететом напустила заједницу живота.

Од тада тужена са малолетним дететом живи код својих родитеља у Тужена је запослена у ДД и остварује месечна примања у износу од око 50.000,00 динара. Не поседује имовину на свом имену. Тужилац је по занимању ... и ради у својој приватној ординацији у ... где зарађује месечно око 30.000,00 динара. Нема законску обавезу издржавања других лица. Малолетна ВВ је у време пресуђења била ученик петог разреда основне школе, бави се ваннаставним активностима - похађа школу цртања и страног језика и бави се ритмичком гимнастиком. За ваннаставне активности малолетног детета потребно је 2.000,00 динара месечно за ритмичку гимнастику, 4.000,00 динара месечно за школу страног језика и 2.000,00 динара месечно за школу цртања. Месечни трошкови детета за одласке у позоришта, музеје и биоскопе у организацији школе износе око 1.000,00 динара, за књиге за наредну школску годину 13.500,00 динара, за одласке на екскурзију у току једне школске године 4.000,00 динара, док је за гардеробу потребно 7.000,00 до 8.000,00 динара месечно, за храну око 15.000,00 динара месечно, за одласке код другарица и другова на рођендане око 2.000,00 динара месечно, а за одржавање куће и за трошкове комуналија 7.000,00 до 8.000,00 динара месечно. Укупно је за издржавање малолетног детета потребно месечно 30.000,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно закључили да постоји обавеза тужиоца да доприноси издржавању малолетног детета са којим не живи. Првостепени суд је нашао да висина тужиочеве обавезе треба да износи 15.000,00 динара месечно и да почиње од дана када је тужена поднела противтужбу за дечије издржавање у бракоразводној парници (01.12.2017. године), док је другостепени суд по жалби тужиоца смањив његов допринос дечијем издржавању на 13.000,00 динара месечно, узимајући у обзир пре свега могућности тужиоца као дужника издржавања, док је по жалби тужене утврдио да тужилац има обавезу да доприноси издржавању малолетног детета почев од 01.09.2016. године, као датума подношења тужбе у овој парници, будући да је сам тужилац постављеним тужбеним захтевом предложио да доприноси издржавању малолетног детета, остављајући на суду одлуку о висини његовог доприноса.

По оцени Врховног касационог суда, погрешно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио одлуку првостепеног суда о висини новчане обавезе тужиоца у издржавању малолетног детета, која се ревизијом основано оспорава.

Сагласно члану 67. и 68. став 1. и 2. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр.18/05, 72/11 и 6/15), право и дужност родитеља је да се старају о деци, док према члану 73. и 160. став 1. Закона, дете има право на издржавање од оба родитеља. Према одредби члана 160. став 1. Породичног закона, висина издржавања одређује се према потребама детета, као повериоца издржавања, и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна и о минималној суми издржавања, дефинисаној одредбом члана 160. став 4. истог закона. Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (члан 160. став 2.), док могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (члан 160. став 3.). Према члану 162. став 3. истог закона,

ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања.

Основани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права од стране другостепеног суда који је, по оцени Врховног касационог суда, дао превелики значај чињеници висине зараде коју је тужилац пријавио као приватни предузетник – доктор приватне праксе, занемарујући критеријуме потребе детета као повериоца издржавања, животни стандард родитеља дужника издржавања и минималну суму издржавања као корективни фактор. Своју одлуку другостепени суд је засновао на разлозима да су приходи тужене као другог дужника издржавања већи од тужиоцевих из ког разлога њихов допринос у издржавању малолетног детета не треба да буде подједнак, те да је тужилац у могућности да доприноси издржавању малолетног детета износом од 13.000,00 месечно, а да се са тим износом, уз већи новчани допринос мајке, може обезбедити онај ниво животног стандарда какав ужива и родитељ као давалац издржавања, при чему досуђеним неће бити угрожена егзистенција тужиоца.

Нижестепени судови су правилном применом критеријума из цитираног члана 160. Породичног закона адекватно утврдили потребе малолетног детета странака спрам њеног узраста и активности, док је првостепени суд правилно одредио висину обавезе тужиоца у износу од 15.000,00 динара који је по налажењу ревизијског суда у складу са реалним могућностима тужиоца и његовим животним стандардом. Досуђени износ од 15.000 динара месечно, уз допринос мајке, како у новцу, тако и кроз рад, непосредну бригу и старање о детету које свакодневно улаже, неопходан је за издржавање заједничког малолетног детета парничних странака, којим ће се омогућити најмање такав ниво животног стандарда какав ужива родитељ-дужник издржавања, овде тужилац. Према налажењу овог суда, плаћањем тог износа неће бити угрожена егзистенција тужиоца. При томе, опште је позната чињеница да лекари радом у приватној пракси могу да остваре веће приходе него радом у јавним здравственим установама, што је и опредељујући разлог због чега се лекари одлучују за отварање приватних ординација, те је и ова општепозната чињеница утицала на одлуку ревизијског суда да повећа висину тужиоцевог доприноса, који ће морати кроз рад у приватној пракси да се више ангажује на остваривању већих прихода од тренутно пријављених, будући да је неспорно здрав и радно способан.

Узимајући у обзир све околности конкретног случаја - да су потребе малолетног детета утврђене према узрасту, да оба родитеља остварују редовне месечне приходе и да тужилац нема обавезу издржавања других лица, Врховни касациони суд је о обавези тужиоца одлучио у складу са чланом 160. ставови 1.-3. Породичног закона и висину његове обавезе одредио у смислу члана 162. став 2. истог закона. Преко досуђеног износа од 15.000,00 динара месечно, ревизија тужене се показује као неоснована, јер нема законског основа да се тужилац обавезе да доприноси дечијем издржавању у потраживаном износу од 30.000,00 динара, колико су утврђене укупне месечне потребе детета.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 1. и члана 414. став 1 ЗПП одлучио као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић